

Jazinto Arriola Arriola

Berriatua, Bizkaia
(1935)

Aurkibidea

Biografia

Berriatuko Goimendi auzoan jaio zen, Ondarroako mugan (elizaz Ondarroa da). 1967. urtean, 31 urte zituela, Ameriketara joan zen lanera eta 20 urte eman zituen joan-etorriak egiten. Denboraldi horretan, hainbat lanbide eta herri ezagutu zituen: New York, Wyoming, Oregon... eraikuntzan, meatzetan, artzain... Ameriketarako joan-etorrietan, Natxituako Olagorta baserriko Victoria Alzolarekin ezkondu zen eta Olagortan bizi dira harrezkero. Ehiztaria ere bada, eta gai horren gaineko istorioak ere aipatu ditu.

Zintak

BRT-003

- **Proiektua:** Euskal Herriko txori eta animaliak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2007-11-24
- **Iraupena:** 90 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Otegi, Aitziber

Pasarteak

1. Ameriketara artzain 31 urterekin

- **Erref:** BRT-003/002
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:02:22. **Bukatu:** 00:05:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan
- Diaspora » Ohiturak eta bizimodua diasporan » Diasporako bizimodua

Laburpena:

<p>Ameriketara 31 urterekin joan zen eta bertan artzain hasi zen. Bertako bizimoduaren inguruan hitz egiten du. Hasiera oso gogorra izan zela dio. Lehenengo inpresioan, elkarrekin hobeto konpontzen zirela iruditu zitzaion.</p>

2. Ameriketan ardiaren alaitasunaren lanetan

- **Erref:** BRT-003/003
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:05:10. **Bukatu:** 00:08:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua
- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

<p>Aste Santuan hemen bijilia egiten bazen ere, Ameriketan ez zen haragia besterik jaten. Alaitasunaren lanak egiten ikasi zuen eta hartan aritu zen. Dirua ondo irabazten zela dio.</p>

3. New Yorken eraikuntza lanean

- **Erref:** BRT-003/005
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:10:46. **Bukatu:** 00:12:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Azpiegituretako lanak diasporan
- Diaspora » Ohiturak eta bizimodua diasporan

Laburpena:

<p>Ameriketan igaro zituen urteetan pasa zituen tokiak izendatzen ditu. New Yorken 6 hilabete egin zituen eta eraikuntzan aritu zen lanean. Lo egiteko arazoak izaten zituen hegazkin ugari ibiltzen zelako.</p>

4. Wyoming-en meatzeetan

- **Erref:** BRT-003/006
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:12:44. **Bukatu:** 00:14:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Bestelako lanak diasporan
- Diaspora » Ohiturak eta bizimodua diasporan » Aisialdia diasporan

Laburpena:

<p>New York-etik Wyoming-era joan zen meatzeetan lan egitera. Han zegoela palaz jokatzeko aritzen ziren eta erakustaldiak ematen zituzten. Mekaniko eta garbiketan hasi zen meatzeetan lanean eta gerora gaueko lana egitera pasa zen, trenak kargatzen; diru gehiago ordaintzen zioten. Harri zuria lantzen zuten, xehe-xehe eginez.</p>

5. Ameriketan artzain bizimodua

- **Erref:** BRT-003/008
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:19:19. **Bukatu:** 00:21:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

<p>Artzain ibili zeneko bizimodua kontatzen du. Erditzeen ostean, Nevadan pare bat hilabete egiten zituzten eta, ondoren, mendi handietara joaten ziren. Mendian eta desertuan binaka egoten ziren, bata gurdian eta bestea ardiekin.</p>

6. Ameriketan artalde handiak

- **Erref:** BRT-003/009
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:21:34. **Bukatu:** 00:22:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

<p>Artalde handiak izaten zituzten Ameriketan, mila buru ingurukoak. Bikiak eta bakarrak aparte eramaten zituzten.</p>

7. Ameriketan ardiekin mendian

- **Erref:** BRT-003/011
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:22:40. **Bukatu:** 00:25:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

<p>Nevadara artzain joan zenean, egun osoa hotzetan pasa behar izaten zuen ardiekin; sua egin eta mendian egoten ziren. Behin mendi altuetan ardiek pasatzerik ez zuten tokia suertatu eta bizkarrean banaka-banaka pasa behar izan zituela dio. Zenbait menditan hiru hilabete pasatzen zituen eta neguan behera jaisten zen. Erditzeetarako barrura sartzen zituzten.</p>

8. Artzaintzaren alde gogorra Ameriketara

- **Erref:** BRT-003/013
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:26:28. **Bukatu:** 00:28:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

<p>Artzaintzaren alde gogorra Ameriketara. Mendiko artzaintza lanean elurra, hotza eta bide luzea oinez egin beharra ziren Jazintorentzat alderik gogorrenak. Ehizan aritzen zen, otsotan eta.</p>

9. Artzainak herrian elkartzen ziren lagunekin

- **Erref:** BRT-003/014
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:28:08. **Bukatu:** 00:29:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Ohiturak eta bizimodua diasporan » Aisialdia diasporan
- Diaspora » Ohiturak eta bizimodua diasporan » Familia eta harremanak diasporan
- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

<p>Artzainak eta beste lagun batzuk herrian elkartzen ziren. Berarekin artzain egondako gizon baten aipamena egiten du; Jazinto bera baino tabernara joan zaleagoa zela dio.</p>

10. Oregongo otsoak eta pumak

- **Erref:** BRT-003/016
- **Iraupena:** 0:04:48. **Hasi:** 00:30:52. **Bukatu:** 00:35:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Artzainak eta kanperoak diasporan

Laburpena:

Oregonen otso ugari egoten zen, baina ez ziren ardientzat pumak bezain arriskutsuak. Jazinto pumak ehizatutakoa da; saria ematen zuten. Hango basoko behiak ehizatzen zituen, eta ardi zuri basatiak ere bai. Pumek ardiei odola zurruputzen zieten eta hil; gau bakarrean asko. Hilean hogei otso inguru hiltzen zituen, ugazabak eskatuta.

11. Etxera bidean, lapurra

- **Erref:** BRT-003/019
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:42:21. **Bukatu:** 00:44:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Etxera bidean, lapur bat izaten omen zen bidean, baina bera beti mendiz joaten zenez, ez zitzaion inoiz irten. Lapurra beti egon izan dela dio.

12. Basoilo txikiak eta usoak ehizatzen

- **Erref:** BRT-003/021
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:46:26. **Bukatu:** 00:48:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:

1939an etxe ondo guztian habanako oiloak (basoilo txikiak) agertu zirenekoa kontatzen du. Aitak eta aititak ehizatu zituzten, tirorik bota gabe. Usoak ehizatu zituztenekoa ere gogoan dauka.

13. Martxoan pasatzen ziren txoriak

- **Erref:** BRT-003/023
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:49:51. **Bukatu:** 00:51:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:

Martxoaren 5etik 10era bitartean txori txikiak pasatzen ziren: pintxoia (txonta arrunta), jilgero (karnaba), kalandra (hegatxabal arrunta) eta beste. Erroibeltza (erroia) eta piko horia (belatxinga piko horia) ere pasatzen ziren, baina jateko ez direla onak dio.

14. Karnabak eta usoak harrapatzen

- **Erref:** BRT-003/024

- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:51:28. **Bukatu:** 00:53:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Natura » Ingurugiroa

Laburpena:

Karnabak harrapatzen ibiltzen zen likarekin. Apirilean uso txikiak eta kabilarak (gabiraia) pasatzen ziren. Uso txikiak banda txikietan pasatzen ziren. Usoak lehen hiru mota egoten ziren. Uso tortola (usapal) banda handiak pasatzen ziren. Pozoia zabaldu denez bazterretan, txori asko galdu dela dio.

15. 1981 inguruan txori asko

- **Erref:** BRT-003/025
- **Iraupena:** 0:03:14. **Hasi:** 00:53:32. **Bukatu:** 00:56:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:

Durdula harrapatzen zuen amuarekin. Neguan ehizan ibiltzen zen median, etxera joateko astirik gabe. Elurteetan harrapatzen zituen. Oilagorretan ibili zenekoa kontatzen du; 1981 inguruan txori asko izan zela dio.

16. Ahate banda handiak itsasoan

- **Erref:** BRT-003/026
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:56:46. **Bukatu:** 00:58:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:

Ahate kontu askorik ez dakiela dio. Zerzeta (zertzeta arrunta) jateko ez dela gozoa dio, baina beste koloretsu bat aipatzen du, jateko primerakoa. Itsasoan abenduan ahate banda handiak egoten ziren, eta bestelakoak ere bai: zerzetak, hankahoriak, kuliskak (kurlinta handiak)...

17. Basakatuak eta erbiak harrapatzen aita

- **Erref:** BRT-003/029
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 01:01:09. **Bukatu:** 01:03:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Natura » Fauna » Basoko animaliak

Laburpena:

Bere aita ilargi betea zenean, basakatuak harrapatzen ibiltzen zen. Baserriz baserri joaten ziren diru eske. Larrua saltzen zen. Erbia ere harrapatzen zuen aitak akuiluarekin. Bizimodu aldaketa egin zenean galdu zirela dio.

Arriola Arriola, Jazinto | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-26

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com